

ΜΟΛΙΣ ΕΙΔΕ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ πώς κάτεχα καλά και τίς τέσσερις πράξεις τῆς ἀριθμητικῆς καί πώς μπορούσα νά στρώσω λόγο στό χαρτί, μέ φώναξε καί μοῦ 'πε:

– Χαζίρεψε τά ρούχα σου, Μανώλη. Τοῦτες τίς μέρες ἔχω σκοπό νά σέ στείλω στή Σμύρνη. Θέλω νά θγείς στήν πιάτσα, νά μάθεις τό ἐμπόριο, νά ξετριφτεῖς, νά δουλέψεις κοντά σ' ἐμπόρους, τσαρσιλῆδες καί φατόρους.

Πρώτη φορά μοῦ μίλησε ὁ πατέρας μου σάν νά 'μουν ἄντρας. Μοῦ φάνηκε πώς ἦταν μιά σπάνια μέρα ὅπου ἡ πόρτα τῆς καρδιάς του εἶχε μείνει ἀνοιχτή. Γι' αὐτό πῆρα τό θάρρος καί τοῦ εἶπα:

– Θά κάνω ὅπως ὀρίζεις, πατέρα. Ὅμως ἤθελα νά ξέρεις πώς τ' ἀγαπῶ τά γράμματα, γλιστροῦνε μέσα μου μ' εὐκολία, ὅπως ὅταν διψᾷς καί πίνεις νερό...

Ὁ λόγος μου πρέπει νά τοῦ 'κανε κάποια ἐντύπωση. Δέ μοῦ 'δωκε ἀπόκριση. Ἐδῶλε ἓνα βαρὺ ἀναρθρο «μμ!» πού δέ μέ βοήθησε νά καταλάβω τί στοχαζόταν νά πράξει. Τήν ἄλλη μέρα καθὼς γυρίζαμε ἀπ' τό ὀρεινό μας χτῆμα, κοντοστάθηκε στό διάσελο, γυρόφερε τό μάτι στόν κάμπο καί μοῦ εἶπε:

– Τί τά θέλεις τά γράμματα, ὅπ' ἔχουμε τέτοια μπερικετλίδικα χώματα γιά δούλεψη; Παπὰς θά γένεις ἢ δάσκαλος; Ἐμπορα χρειάζουμαι, νά μάθει τ' ἀλίσθε-ρίσι, νά νταραβερίζεται στίς πολιτεῖες ὅπου μᾶς τρῶνε τό διάφορο ροῖ ἀγιογδύτες, οἱ χαραμοφάηδες οἱ ἐμπόροι. Ἄν σέ ξεχώρῃς νά σέ στείλω στή Σμύρνη, τό 'κανα γιατί κόβει τό μάτι σου καί παίρνει καλές στροφές τό μυαλό σου. Αὐτή 'ναι ἡ θέλησή μου...

Ξημέρωμα Κυριακή, καθὼς ὁ πατέρας ἔφυγε γιά δουλειές στ' Ἀιντίνι, βρῆκα τήν εὐκαιρία ν' ἀνέδω στό βουνό ν' ἀνταμώσω τό Σεφκιέτ καί νά τοῦ φέρω τό χαμπέρι τοῦ μισεμοῦ μου. Μέ τοῦτο τό βοσκόπουλο εἶχα μιάν ἀξέχαστη φιλία. Στίς διακοπές τοῦ Πάσχα, σάν ἀνέβαινα κι ἐγώ μέ τά πρόβατα στό βουνό, τόν παράσερνα στά πιό τρελά παιχνίδια. Σκαρφαλώναμε σέ ψηλές ἀπάτητες κορφές, ψάχναμε γι' ἀετοφωλιές καί γιά κρυφές σπηλιές, κολυμπούσαμε σέ ποτάμια. Ὅταν μᾶς ἔβρισκε καμιά μπόρα καί βλέπαμε τά δέντρα νά δέρνονται μέ τή βροχή, ξαμολιόμαστε κι ἐμεῖς μέσα στό δάσος καί τρέχαμε, μέ γυμνό τό στῆθος, μεθυσμένοι ἀπό μιάν ἀλλόκοτη χαρά πού δί-τσιζε τίς αἰσθήσεις μας. Σά μᾶς πότιζε τό νερό ἴσαμε τό κόκαλο, μαζεύομαστε στή σπηλιά ὅπου φυλάγαμε τά κοπάδια· ἀνάδαμε φωτιά· κολατσιόζαμε. Τότες κράταγα στά χέρια μου τή φαντασία τοῦ Σεφκιέτ· τήν ἐπλαθα, ὅπως μέ τό ζυμάρι πλάθεις τά Λαζαράκια. Στήν Ἀνάσταση τόν κατέβαζα στόν Κιρκιντζέ! Χαίροτανε νά βλέπει τή νύχτα τά κεριά νά στραφταλίζου-νε σάν ἀστράκια, ν' ἀκούει τό Χριστός Ἀνέστη καί τῆς καμπάνας τό ξεσηκωτικό μελωδικό κάλεσμα, νά ρίχνει μαζί μας τράκα τροῦκες καί νά τρώει στό τραπέζι μας τή μοσχοβολιστή αὐγοκομμένη μαγειρί-τσα τῆς μάνας μου.